

OBWIESZCZENIE NR 2/2023
BURMISTRZA BYSTRZYCY KŁODZKIEJ
z dnia 20 listopada 2023 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Zarządzenia Nr 0050.468.2019
Burmistrza Bystrzycy Kłodzkiej z dnia 09 grudnia 2019 r.
w sprawie zasad i organizacji kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta i Gminy Bystrzyca
Kłodzka oraz jednostkach organizacyjnych gminy

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku nr 1 do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst zarządzenia Burmistrza Bystrzycy Kłodzkiej Nr 0050.468.2019 z dnia 09 grudnia 2019 r. w sprawie zasad i organizacji kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka oraz jednostkach organizacyjnych gminy z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:
 - 1) zarządzeniem Nr 0050.181.2021 z dnia 07 czerwca 2021 r. w sprawie zmiany Zarządzenia Nr 0050.468.2019 w sprawie zasad i organizacji kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka oraz jednostkach organizacyjnych gminy ;
 - 2) zarządzeniem Nr 0050.367.2021 z dnia 17 listopada 2021r. w sprawie zmiany Zarządzenia Nr 0050.468.2019 w sprawie zasad i organizacji kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka oraz jednostkach organizacyjnych gminy ;
 - 3) zarządzeniem Nr 0050.192.2022 z dnia 27 czerwca 2022r. w sprawie zmiany Zarządzenia Nr 0050.468.2019 w sprawie zasad i organizacji kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka oraz jednostkach organizacyjnych gminy;
 - 4) zarządzeniem Nr 0050.357.2023 z dnia 15 listopada 2023r. w sprawie zasad i organizacji kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka oraz jednostkach organizacyjnych gminy.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity zarządzenia nie obejmuje:
 - 1) § 2 i 3 zarządzenia Nr 0050.181.2021 z dnia 07 czerwca 2021 r. w sprawie zmiany Zarządzenia Nr 0050.468.2019 w sprawie zasad i organizacji kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka oraz jednostkach organizacyjnych gminy w brzmieniu:
„§ 2. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierzam Sekretarzowi Gminy.
§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.”;

 - 2) § 2 i 3 zarządzenia Nr 0050.367.2021 z dnia 17 listopada 2021 r. w sprawie zmiany Zarządzenia Nr 0050.468.2019 w sprawie zasad i organizacji kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka oraz jednostkach organizacyjnych gminy w brzmieniu:
„§ 2. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierza się Sekretarzowi Gminy.
§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.”;

 - 3) § 2 i 3 zarządzenia Nr 0050.192.2022 z dnia 27 czerwca 2022 r. w sprawie zmiany Zarządzenia Nr 0050.468.2019 w sprawie zasad i organizacji kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka oraz jednostkach organizacyjnych gminy w brzmieniu:
„§ 2. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierza się Sekretarzowi Gminy.
§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.”;

 - 4) § 2 i 3 zarządzenia Nr 0050.357.2023 z dnia 15 listopada 2023 r. w sprawie zmiany Zarządzenia Nr 0050.468.2019 w sprawie zasad i organizacji kontroli zarządczej w

Urzędzie Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka oraz jednostkach organizacyjnych gminy w brzmieniu:

„§ 2. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierza się Sekretarzowi Gminy.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.”;

BURMISTRZ
Bystrzycy Kłodzkiej
Renata Surma
Renata Surma

Zarządzenie Nr 0050. 468 .2019
Burmistrza Bystrzycy Kłodzkiej
z dnia 9 grudnia 2019 r.

w sprawie zasad i organizacji kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka oraz jednostkach organizacyjnych gminy.

Na podstawie :

- art. 33 ust 3 i 5 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zmianami);
- art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zmianami);
- Komunikatu Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej (Dz. Urz. MF Nr 15 poz. 84);
- Komunikatu Nr 3 Ministra Finansów z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych wytycznych w zakresie samooceny kontroli zarządczej dla jednostek sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF Nr 2 poz. 11);
- Komunikatu Nr 6 Ministra Finansów z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wytycznych dla jednostek sektora finansów publicznych w zakresie planowania i zarządzania ryzykiem (Dz. Urz. MF Nr 56);

wprowadzam:

Zasady i organizacja kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka oraz jednostkach organizacyjnych gminy

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

§ 1.

1. Kontrola zarządcza, to system zarządzania i kontroli, na który składa się ogół działań podejmowanych w Urzędzie Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.
2. Kontrola zarządcza ma na celu zapewnienie:
 - a) zgodności działalności Urzędu z obowiązującymi przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
 - b) skuteczności i efektywności działania,
 - c) wiarygodności sprawozdań,
 - d) ochrony zasobów,
 - e) przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
 - f) efektywności i skuteczności przepływu informacji,
 - g) zarządzania ryzykiem.
3. Funkcjonowanie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej winno być zgodne z kryteriami określonymi w art. 68 ustawy o finansach publicznych oraz pod kątem spełniania wymogów standardów kontroli zarządczej, określonych w Komunikacie Nr 23 Ministra Finansów z dnia 26 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych.

§ 2.

1. Kontrola zarządcza w Urzędzie Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka i jednostkach organizacyjnych realizowana jest na 2 poziomach:

- 1) poziom pierwszy - w jednostkach organizacyjnych gminy - organizuje kierownik jednostki;
- 2) poziom drugi - realizowany jest przez Burmistrza oraz upoważnionych przez Burmistrza Bystrzycy Kłodzkiej pracowników Urzędu Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka lub innych specjalistów z dziedziny będącej przedmiotem działalności danej jednostki.
2. W ramach kontroli zarządczej na II poziomie Burmistrz zobowiązuje kierowników jednostek organizacyjnych gminy do złożenia oświadczenia o stanie kontroli zarządczej według wzoru, stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia,
3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2 składa się w terminie do 31 marca za rok poprzedni.
4. Notatka z analizy i oceny oświadczeń o stanie kontroli zarządczej złożonych przez kierowników jednostek organizacyjnych stanowi dokumentację kontroli zarządczej i jest jedną z podstaw złożenia oświadczenia Burmistrza o stanie kontroli zarządczej.

§ 3.

1. Za organizację kontroli zarządczej w Urzędzie odpowiedzialny jest Burmistrz jako kierownik jednostki.
2. Za realizację obowiązków w zakresie kontroli zarządczej odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Urzędu odpowiednio do swoich zakresów czynności oraz w zakresie wskazanym w niniejszym zarządzeniu.

§ 4.

1. Powołuję Zespół ds. koordynacji kontroli zarządczej w Urzędzie w składzie:
 - 1) Kierownik Wydziału Organizacyjno-Prawnego - Koordynator kontroli zarządczej;
 - 2) Sekretarz Gminy - członek Zespołu;
 - 3) Skarbnik Gminy - członek Zespołu;
 - 4) Kierownik Wydziału Inwestycji, Rozwoju i Przedsiębiorczości - Członek Zespołu;
 - 5) Kierownik Wydziału Edukacji i Spraw Społecznych;
 - 6) Komendant Straży Miejskiej;
 - 7) Kierownik Wydziału Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej;
 - 8) Kierownik Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami;
 - 9) Kierownik Wydziału Spraw Obywatelskich;
 - 10) Kierownik Biura Rady Miejskiej;
 - 11) Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego;
 - 12) Kierownik Wydziału Zarządzania Kryzysowego;
 - 13) Kierownik Wydziału Urbanistyki i Planowania;
 - 14) Kierownik Wydziału Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony środowiska;
 - 15) Kierownik Wydziału Turystyki i Kultury Fizycznej.
2. Zobowiązuję Koordynatora do koordynacji działań związanych z systemem kontroli zarządczej, w szczególności w zakresie:
 - 1) proponowania i opracowywania dokumentów niezbędnych do funkcjonowania systemu zarządczej, w tym projektów zarządzeń, instrukcji i procedur;
 - 2) prowadzenia rejestru procedur, instrukcji i regulaminów, w powiązaniu z poszczególnymi standardami kontroli zarządczej;
 - 3) współpracy z pracownikami zatrudnionymi na samodzielnych stanowiskach pracy w zakresie ustalania celów i zadań w ramach planu działalności oraz zarządzania ryzykiem;
 - 4) przedkładania Burmistrzowi uwag i analiz dotyczących realizacji obowiązków w zakresie kontroli zarządczej;
 - 5) przygotowywania oświadczenia Burmistrza o stanie kontroli zarządczej za rok poprzedni.
3. Zobowiązuję Zespół do realizacji we współpracy z Koordynatorem następujących zadań:
 - 1) ustalania zadań i celów w ramach Planu działalności Urzędu na dany rok budżetowy;

- 2) przeprowadzenia identyfikacji i ceny ryzyka dla zadań i celów ustalonych w planie działalności;
- 3) proponowania działań wobec zidentyfikowanego ryzyka wysokiego i sporządzanie Planu postępowania z ryzykiem na dany rok budżetowy;
- 4) realizacji planu postępowania z ryzykiem;
- 6) przeprowadzania raz w roku ankietyzacji pracowników w zakresie samooceny kontroli zarządczej oraz sporządzanie analizy wyników samooceny;
- 7) sporządzania corocznego sprawozdania z oceny stopnia realizacji kontroli zarządczej w roku poprzednim, jako elementu niezbędnego do złożenia „Oświadczenia o stanie kontroli zarządczej” przez Burmistrza Bystrzycy Kłodzkiej;
- 8) bieżącego monitorowania skuteczności poszczególnych elementów Systemu Kontroli Zarządczej.

§ 5.

Na system kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka składają się:

- 1) zasady ustalania rocznych planów działalności oraz monitorowania ich realizacji;
- 2) zasady zarządzania ryzykiem;
- 3) zasady samooceny kontroli zarządczej;
- 4) zasady sporządzania rejestru procedur i dokumentów kontroli zarządczej;
- 5) zasady monitorowania funkcjonowania i skuteczności systemu kontroli zarządczej;
- 6) dokumentacja realizacji wymagań standardów kontroli zarządczej.

Rozdział 2. Zasady ustalania rocznych planów działalności oraz monitorowania ich realizacji

§ 6.

1. Na podstawie przepisów ustaw określa się następujące obszary funkcjonowania Urzędu Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka, zwanego dalej Urzędem (wraz z oznaczeniem symbolu komórki)

Nr obszaru	Nazwa obszaru działania	Komórki organizacyjne realizujące działania w danym obszarze
1.	Mienie Gminy	GKG, GKM
2.	Ochrona i promocja zdrowia, organizacja uzdrowiska	ESS, UP
3.	Zarządzanie finansami gminy	FN
4.	Kontrola i nadzór	FN, ESS, OR, IOD, SM, GKM, RGŻ
5.	Polityka informacyjna i promocja gminy	WTiKF, OR
6.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi	WTiKF, ESS
7.	Kultura fizyczna i sport	WTiKF
8.	Pozyskiwanie środków zewnętrznych, inwestycje i rozwój	WIRP, WTiKF, GKM
9.	Ochrona zabytków	UP
10.	Budownictwo i zagospodarowanie przestrzenne	UP
11.	Administracja publiczna	OR, BR, SO, USC, IOD,

		RP, RGŻ, GKM, WIRP, FN, GGG
12.	Bezpieczeństwo publiczne, ochrona przeciwpowodziowa, obronność i zarządzanie kryzysowe	ZK, SM
13.	Drogi i zarządzanie ruchem	GKM
14.	Edukacja i wychowanie	ESS
15.	Ochrona środowiska	RGŻ, GKM
16.	Rolnictwo, leśnictwo, ochrona zwierząt	RGŻ
17.	Gospodarka komunalna i mieszkaniowa	GKM
18.	Komunikacja i transport	WIRP, GKM

2. Każdy z obszarów działalności jest realizowany w formie zadań i celów przez przypisane tym obszarom stanowiska pracy zgodnie z obowiązującym Regulaminem Organizacyjnym i schematem organizacyjnym Urzędu.
3. Struktura organizacyjna Urzędu powiązania jest z obszarami działalności wskazanymi w ust. 1 i podlega okresowym przeglądom pod kątem adekwatności do zadań realizowanych przez Urząd. Przeglądu dokonują Sekretarz Gminy i Koordynator kontroli zarządczej w porozumieniu z Burmistrzem w III kwartale każdego roku, w okresie prac nad projektem budżetu na kolejny rok.
4. Niezależnie od rocznego przeglądu wymienionego w ust. 3 Burmistrz i Sekretarz na bieżąco monitorują adekwatność struktury organizacyjnej do wielkości zadań jednostki.
5. W przypadku, gdy w wyniku działań wymienionych w ust. 3 i 4 Burmistrz stwierdzi konieczność zmiany struktury organizacyjnej, zleca właściwym pracownikom przygotowanie projektu zmian Regulaminu Organizacyjnego Urzędu.

§ 7.

1. Do 14 dni od uchwalenia budżetu na dany rok budżetowy kierownicy komórek organizacyjnych i osoby zatrudnione na samodzielnych stanowiskach opracowują propozycje zadań wynikających z poszczególnych obszarów, przypisanych do nich mierników i celów na kolejny rok. Zadania wynikają ze Strategii rozwoju, z uchwalonego budżetu gminy, ustalonych przez Burmistrza celów głównych do realizacji na kolejny rok, oraz z zakresów zadań komórek organizacyjnych.
2. Propozycje zadań i celów są przedkładane Koordynatorowi kontroli zarządczej wyłącznie elektronicznie. Zespół ds. koordynacji kontroli zarządczej dokonuje analizy przedłożonych propozycji oraz ewentualnych korekt w porozumieniu z merytorycznym pracownikiem, a następnie sporządza zbiorczy projekt planu działalności.
3. Projekt planu działalności sporządza się na formularzu określonym w Załączniku Nr 2 do niniejszego Zarządzenia.
4. Plan działalności następnie Zespół uzupełnia o wynik identyfikacji i oceny ryzyka, zgodnie z przepisami Rozdziału 3, a następnie podlega zatwierdzeniu w formie Zarządzenia Burmistrza.
5. Plan działalności wraz z wynikami identyfikacji i analizy ryzyka stanowią tajemnicę Urzędu i podlegają ujawnieniu wyłącznie w sieci wewnętrznej intranet Urzędu Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka.

§ 8.

1. Koordynator kontroli zarządczej w porozumieniu z Kierownikami merytorycznych wydziałów monitoruje realizację planu działalności na bieżąco; w tym celu ma prawo żądać od kierowników komórek informacyjnych przedłożenia informacji dotyczących bieżącej realizacji zadań lub problemów z tym związanych.
2. W razie stwierdzenia problemów w realizacji planu działalności Koordynator w porozumieniu z kierownikami komórek organizacyjnych na bieżąco zgłasza Burmistrzowi zagrożenia oraz proponuje podjęcie działań, zmierzających do pełnej realizacji planu działalności.
3. W przypadku zaistnienia uzasadnionych ważnych okoliczności możliwa jest zmiana planu działalności w trakcie roku budżetowego. Zmiana planu następuje w formie Zarządzenia Burmistrza.
4. Raz w roku, w terminie do 31 marca, Zespół sporządza dla Burmistrza pisemne sprawozdanie dotyczące poziomu realizacji planu działalności za rok poprzedni, wg wzoru określonego w Załączniku Nr 3.
5. W celu przygotowania sprawozdania, o którym mowa w ust. 4 Koordynator ma prawo żądać od poszczególnych pracowników przedłożenia sprawozdań ze wszystkich komórek organizacyjnych. Sprawozdania, o których mowa składa się w terminie do 28 lutego za poprzedni rok wyłącznie elektronicznie.

Rozdział 3. Zasady zarządzania ryzykiem

§ 9.

1. Ryzyko to potencjalna możliwość wystąpienia zdarzeń, które mogą mieć wpływ na osiągnięcie zamierzonych celów i zadań jednostki lub powodują odchylenia od oczekiwanych stanów.
2. Zarządzanie ryzykiem to proces identyfikacji, oceny i przeciwdziałania ryzyku; proces ten obejmuje także monitorowanie ryzyka i środków podejmowanych w celu jego ograniczenia.
3. Analiza i ocena ryzyka to ewaluacja ryzyka w odniesieniu do jego oddziaływania, jeśli ryzyko wystąpi, oraz prawdopodobieństwa wystąpienia tego ryzyka.
4. Właściciel ryzyka to kierownik komórki organizacyjnej realizującej określone zadanie będące przedmiotem planu działalności.
5. Mechanizmy kontrolne to funkcjonujące w Urzędzie procedury, zasady i praktyka działalności, które zmniejszają ryzyko.
6. Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka to możliwość wystąpienia ryzyka oceniana na podstawie dotychczasowej częstotliwości występowania zdarzenia objętego ryzykiem.
7. Skutki wystąpienia ryzyka to potencjalne skutki dla realizowanych celów i zadań spowodowane przez zdarzenie objęte ryzykiem.
8. Istotność ryzyka to iloczyn prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka oraz jego skutków i funkcjonujących mechanizmów kontrolnych.
9. Akceptowany poziom ryzyka to ustalony przez Burmistrza w niniejszym zarządzeniu poziom istotności ryzyka, przy którym nie jest wymagane podejmowanie działań przeciwdziałających ryzyku.

§ 10.

Proces zarządzania ryzykiem obejmuje:

- 1) identyfikację i ocenę ryzyka oraz określenie jego skutku ;
- 2) analizę funkcjonujących mechanizmów kontrolnych;
- 3) analizę i hierarchizację ryzyk wg poziomu istotności ryzyka;
- 4) ustalenie strategii działań wobec ryzyka i planu działań zaradczych w ramach reakcji na ryzyko;
- 5) realizację planu działań zaradczych;

6) ocenę skuteczności działań zaradczych.

§ 11.

1. Identyfikacji ryzyka dokonuje kierownik merytorycznej komórki organizacyjnej, stosownie do realizowanych przez tę komórkę zadań przy użyciu formularza wskazanego w Załączniku Nr 2 (plan działalności) - elektronicznie.
2. Identyfikacji ryzyka dokonuje się dla każdego w celów i zadań ujętych w planie działalności. W przypadku, gdy dane zadanie jest realizowane przez więcej niż jedną komórkę organizacyjną, identyfikacji dokonuje się tylko raz przy wspólnym udziale wszystkich kierowników komórek realizujących to zadanie.
3. Zespół ma prawo do weryfikacji dokonanej przez kierownika komórki organizacyjnej oceny i analizy ryzyka. W razie koniecznych zmian wprowadza je w porozumieniu z kierownikiem komórki organizacyjnej.
4. Identyfikacja ryzyka polega na ustaleniu czynników ryzyka zagrażających prawidłowej realizacji celów i zadań jednostki. Podczas identyfikacji należy przeanalizować zadania realizowane przez Urząd, biorąc pod uwagę:
 - 1) czynniki sprzyjające wystąpieniu ryzyka ekonomicznego i finansowego;
 - 2) czynniki sprzyjające wystąpieniu ryzyka nadużyć;
 - 3) czynniki sprzyjające wystąpieniu ryzyka organizacyjnego i zarządzania;
 - 4) czynniki sprzyjające wystąpieniu ryzyka politycznego i społecznego;
 - 5) czynniki sprzyjające wystąpieniu ryzyka prawnego;
 - 6) czynniki sprzyjające wystąpieniu ryzyka środowiskowego i działania sił wyższych;
 - 7) czynniki sprzyjające wystąpieniu ryzyka technicznego i związanego z infrastrukturą.

§ 12.

1. Analiza i ocena ryzyka polega na wartościowaniu – przy pomocy skali punktowej – skutku i prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka.
2. Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka ocenia się w następującej skali punktowej:
 - 1) prawie pewne, tj. ponad 90% prawdopodobne wystąpienie zdarzenia – **4**;
 - 2) wysokie – tj. powyżej 50 % do 90 % prawdopodobne wystąpienie zdarzenia – **3**;
 - 3) średnie – tj. powyżej 20% do 50% prawdopodobne wystąpienie zdarzenia – **2**;
 - 4) niskie – tj. od 0% do 20% prawdopodobne wystąpienie zdarzenia – **1**.
3. Skutki wystąpienia ryzyka mogą być następujące:
 - a) ekonomiczne i finansowe;
 - b) organizacyjne;
 - c) prawne;
 - d) zagrożenie bezpieczeństwa;
 - e) wizerunkowe.
4. Skutki ocenia się wg następującej skali punktowej:

Skutki					Punktacja
Ekonomiczne i finansowe	Organizacyjne	Prawne	Zagrożenie bezpieczeństwa	Społeczne i wizerunkowe	
Nieznaczne straty finansowe do 3000 zł	Krótkotrwałe zakłócenia w realizacji zadań Nieznaczna fluktuacja kadr	Sporadycznie występujące i mało istotne naruszenia wewnętrznych procedur i zarządzeń	Niewielkie obrażenia Klientów lub pracowników. Nieistotny wpływ informacji. Nieistotne straty spowodowane brakiem ciągłości działania.	Sporadyczne negatywne informacje w mediach lokalnych dotyczące spraw o nieistotnym znaczeniu.	Skutki nieznaczne 1 pkt

Średnie straty finansowe do 50 tys zł.	Zakłócenia w działalności – brak realizacji kilku zadań Brak pracowników do realizacji niektórych zadań przez okres do 2 miesięcy	Istotne naruszenia procedur wewnętrznych i zarządzeń	Obrażenia i zachorowania Klientów lub pracowników powodujące niezdolność do pracy powyżej 7 dni. Powtarzające się przypadki wypływu informacji z Urzędu Średnie straty spowodowane brakiem ciągłości działania powyżej 1 dnia.	Dość częste negatywne informacje w mediach lokalnych, w tym sporadycznie dotyczące spraw istotnych.	Skutki średnie 2 pkt
Poważne straty finansowe do 200 tys.zł	Brak realizacji celów operacyjnych Brak pracowników do realizacji niektórych zadań przez okres do 4 miesięcy	Niewielkie naruszenia przepisów ustaw i rozporządzeń powodujące zakłócenia w prawidłowej realizacji niektórych zadań	Poważne obrażenia pracowników i Klientów , powodujące niezdolność do pracy powyżej 30 dni. Poważny wpływ informacji o istotnym znaczeniu z Urzędu. Poważne straty spowodowane brakiem ciągłości funkcjonowania Urzędu powyżej 5 dni.	Częste negatywne informacje w mediach lokalnych, lub sporadyczne w ogólnopolskich, dotyczące spraw o istotnym znaczeniu.	Skutki poważne 3 pkt
Katastrofalne straty finansowe powyżej 200 tys zł.	Brak realizacji celów strategicznych Brak pracowników do realizacji kilku zadań przez okres powyżej 4 miesięcy lub jednego zadania przez okres ponad pół roku	Poważne naruszenia prawa skutkujące odpowiedzialnością karną i materialną	Śmierć pracownika lub Klienta. Wpływ wszystkich informacji w tym wszystkich danych pracowników i klientów Urzędu. Brak funkcjonowania Urzędu – brak ciągłości działania powyżej 10 dni.	Negatywna kampania w mediach lokalnych i krajowych dotycząca funkcjonowania Urzędu. Wiele powtarzających się informacji.	Skutki katastrofalne 4 pkt

5. Analiza ryzyka obejmuje także identyfikację i ocenę adekwatności funkcjonujących w Urzędzie Miasta i Gminy mechanizmów kontrolnych, których zadaniem jest przeciwdziałanie lub minimalizowanie ryzyka. Skala oceny adekwatności istniejących mechanizmów kontrolnych jest następująca:

a) 4 - całkowity brak mechanizmów kontrolnych dla danego ryzyka;

- b) **3** - niewystarczające mechanizmy kontrolne;
- c) **2** - mechanizmy kontrolne zabezpieczające w stopniu średnim przed wystąpieniem zagrożenia;
- d) **1** - bardzo dobre, w pełni zabezpieczające mechanizmy kontrolne.

§ 13.

1. W oparciu o dokonaną analizę prawdopodobieństwa wystąpienia oraz skutków ryzyka w powiązaniu z istniejącymi mechanizmami kontrolnymi ustalany jest przez Zespół poziom istotności ryzyka, z wykorzystaniem następującego algorytmu:

Prawdopodobieństwo	Skutki			
	1	2	3	4
1	1	2	3	4
2	2	4	6	8
3	3	6	9	12
4	4	8	12	16

Iloczyn prawdopodobieństwa i skutków	Istniejące mechanizmy kontrolne			
	1	2	3	4
1	1	2	3	4
2	2	4	6	8
3	3	6	9	12
4	4	8	12	16
6	6	12	18	24
8	8	16	24	32
9	9	18	27	36
12	12	24	36	48
16	16	32	48	64

2. Ustala się następujące kategorie ryzyka:
 - ryzyko niskie (tło białe)- poziom istotności **od 1 do 8**;
 - ryzyko średnie (tło szare)- poziom istotności **od 9 do 24**;
 - ryzyko wysokie -(tło różowe) poziom istotności **od 25 do 64**.
3. Ryzykiem akceptowanym jest ryzyko niskie. Ryzyko średnie wymaga bieżącego monitorowania.
4. Plan działalności uzupełniony o wynik identyfikacji i oceny ryzyka Zespół przedstawia do Zatwierdzenia Burmistrzowi w terminie nie później niż 24 dni po uchwaleniu budżetu gminy na dany rok budżetowy. Zatwierdzenie następuje w formie Zarządzenia.
5. Po zatwierdzeniu Plan działalności przekazuje się drogą elektroniczną (w formie nieedytowalnej) komórkom organizacyjnym do realizacji . Plan działalności podlega publikacji na Dysku K.

§ 14

1. Ryzyko wysokie wymaga ustalenia i podjęcia działań ograniczających je do poziomu akceptowanego poprzez zmniejszenie jego wpływu lub prawdopodobieństwa ziszczenia się (przeciwdziałanie ryzyku).
2. Ustalenia poziomu istotności ryzyka oraz przygotowania propozycji działań zmniejszających ryzyko dokonuje Zespół ds. koordynacji kontroli zarządczej, w razie konieczności z udziałem merytorycznego pracownika.
3. Strategiami działań (reakcji) wobec ryzyka są:
 - 1) akceptacja - tolerowanie ryzyka, w przypadku, gdy istnieją określone trudności w

- przeciwdziałaniu, ryzykom, a także gdy koszty podjętych działań mogą przekroczyć przewidywane korzyści;
- 2) unikanie – wycofanie się, zawieszenie działań rodzących zbyt duże ryzyko;
 - 3) minimalizacja – przeciwdziałanie, działania pozwalające na ograniczenie ryzyka do akceptowalnego poziomu, np. dzięki wzmocnieniu mechanizmów kontroli wewnętrznej (poprzez procedury, wytyczne, zasady, nadzór, itd.) wbudowanych w realizowane procesy;
 - 4) transfer – przeniesienie ryzyka na inną instytucję, np. poprzez ubezpieczenie;
 - 5) dywersyfikacja – rozproszenie ryzyka.
4. W celu określenia strategii wobec ryzyka należy przeanalizować:
- 1) przyczyny (źródła) ryzyka i możliwe scenariusze rozwoju wydarzeń;
 - 2) istniejące mechanizmy kontroli stosowane w celu ograniczenia lub uniknięcia tego ryzyka;
 - 3) skuteczność istniejących mechanizmów kontroli, tj. zakres w jakim przeciwdziałają ryzyku;
a poprzez to ułatwiają lub utrudniają realizację ustalonych celów i zadań.

§ 15.

1. Na podstawie propozycji wymienionych w § 14 ust. 2 Koordynator kontroli zarządczej sporządza Plan postępowania z ryzykiem wysokim, który podlega zatwierdzeniu przez Burmistrza w formie zarządzenia, w terminie do 14 dni po zatwierdzeniu planu działalności. Wzór planu postępowania z ryzykiem określa Załącznik Nr 4 do niniejszego Zarządzenia.
2. Koordynator kontroli zarządczej monitoruje na bieżąco realizację planu postępowania z ryzykiem i składa Burmistrzowi raz do roku sprawozdanie pisemne w tym zakresie, wraz ze sprawozdaniem z realizacji planu działalności.

Rozdział 4. Zasady samooceny kontroli zarządczej

§ 16.

1. Samoocena kontroli zarządczej jest jednym ze sposobów monitorowania kontroli zarządczej.
2. Samoocenę kontroli zarządczej przeprowadzają wszyscy pracownicy, o których mowa w § 3 ust. 2.
3. Ankieta samooceny kontroli zarządczej jest opracowywana w dwóch wersjach: dla kadry kierowniczej i dla pozostałych pracowników.
4. Wzory ankiety samooceny kontroli zarządczej stanowią Załącznik Nr 5 i Załącznik Nr 6 do niniejszego zarządzenia.
5. Ankiety są anonimowe (nie wymagają podania podpisu), wypełnia się je i składa Koordynatorowi kontroli zarządczej w terminie do 15 lutego za rok poprzedni z zastrzeżeniem ust.6.
6. Pełną samoocenę wg Załącznika nr 5 i nr 6 wypełnia się co 2 lata. Naprzemiennie przeprowadza się samoocenę szcątkową wg wzoru ankiety opracowanego przez Koordynatora kontroli zarządczej i zatwierdzonego przez Burmistrza. Szcątkowa samoocena obejmuje tylko te pytania, co do których w poprzedniej pełnej ankiecie wystąpiła duża liczba odpowiedzi „Nie” i „Nie wiem”.

§ 17.

1. Koordynator kontroli zarządczej przy udziale Zespołu dokonuje analizy treści ankiet, a następnie przedkłada Burmistrzowi w terminie do 31 marca każdego roku informacje na temat wyników ankiety wraz z wnioskami dotyczącymi poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.
2. Wyniki ankiety są również omawiane również na Przeglądzie zarządzania ZSZ.

§ 18.

Monitorowanie systemu kontroli zarządczej jest również przeprowadzane poprzez:

- 1) kontrolę wewnętrzną, realizowaną przez zespoły kontrolne powołane przez Burmistrza do określonych zadań doraźnych lub problemowych, zgodnie z rocznym planem kontroli;
- 2) Audyt wewnętrzny realizowany w Urzędzie i jednostkach podległych przez zewnętrzny podmiot, zgodnie z wymogami ustawy o finansach publicznych.

Rozdział 5. Dokumentacja realizacji wymagań standardów kontroli zarządczej

§ 18.

1. Na dokumentację kontroli zarządczej składają się wszelkie dokumenty papierowe i elektroniczne będące dowodem realizacji zadań statutowych Urzędu w zgodzie z wymaganiami przepisów, a w szczególności ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o finansach publicznych oraz z wymaganiami standardów kontroli zarządczej.
2. W szczególności na dokumentację kontroli zarządczej składają się:
 - 1) zarządzenia Burmistrza;
 - 2) instrukcje, zalecenia, polecenia;
 - 3) teczki spraw;
 - 4) dokumentacja archiwum zakładowego;
 - 5) dokumentacja finansowo-księgową;
 - 6) sprawozdania, analizy, zestawienia;
 - 7) plany kontroli oraz protokoły kontroli wewnętrznej i zewnętrznej;
 - 8) korespondencja mailowa i tradycyjna;
 - 9) akta osobowe pracowników.
3. Koordynator kontroli zarządczej prowadzi elektroniczny Rejestr instrukcji i procedur kontroli zarządczej adekwatny do wymagań standardów kontroli zarządczej. Rejestr jest aktualizowany każdorazowo w przypadku zmiany zarządzenia, instrukcji, procedury.
4. Rejestr jest umieszczany na dysku K i dostępny jest na pulpicie wszystkich komputerów w Urzędzie.
5. Wzór Rejestru określa Załącznik Nr 7 do zarządzenia.

Rozdział 6. Postanowienia końcowe

§ 19.

Traci moc Zarządzenie Nr 0050.114.2013 Burmistrza Bystrzycy Kłodzkiej z dnia 25 kwietnia 2013 r. w sprawie organizacji i zasad funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta i Gminy w Bystrzycy Kłodzkiej .

§ 20.

1. Wykonanie zarządzenia powierzam pracownikom Urzędu Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka.
2. Nadzór nad realizacją zarządzenia powierzam Sekretarzowi Gminy.

§ 21.

1. Zobowiązuję kierowników jednostek organizacyjnych gminy do realizacji obowiązków w zakresie kontroli zarządczej, a w szczególności do zorganizowania adekwatnego systemu kontroli zarządczej w kierowanej przez siebie jednostce.
2. Zobowiązuję kierowników jednostek organizacyjnych gminy do sporządzania i przedkładania Burmistrzowi oświadczeń, o których mowa w § 2 ust. 2 i 3 niniejszego zarządzenia.

§ 22.

1. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Do sprawozdania z realizacji planu działalności za rok 2019 zastosowanie mają przepisy dotychczasowe. Nowe zasady stanowienia celów i zadań oraz zarządzania ryzykiem odnoszą się do budżetu gminy i planu działalności począwszy od roku 2020.

BURMISTRZ
Byszycy Kłozie
Renata Surma
Renata Surma

